

บทที่ 1

บทนำ

สตรอปเปอร์เป็นผลไม้ขนาดเล็กที่มีรสชาติอร่อยและเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปและเป็นไม้ผลที่มีการปลูกกระจายแทบทุกประเทศ ตั้งแต่แถบขั้วโลกลงมาถึงพื้นที่ในเขตร้อน ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งสภาพภูมิอากาศและชนิดดินที่ใช้ปลูก รวมทั้งในประเทศไทยก็มีการปลูกสตรอปเปอร์ด้วยเช่นกัน พื้นที่ปลูกสตรอปเปอร์ของประเทศไทยส่วนใหญ่อยู่ทางภาคเหนือ เช่น บางอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย และในพื้นที่บางจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น เลย และ เพชรบูรณ์ เป็นต้น แต่ยังมีแนวโน้มที่สามารถปลูกได้ผลพอสมควรในพื้นที่สูงของภาคกลาง เช่น แถบบนภูเขาของจังหวัดกาญจนบุรี (ณรงค์ชัย, 2543) เนื่องจากความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศทำให้สตรอปเปอร์จัดเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่อีกชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญในเชิงเศรษฐกิจสามารถทำรายได้ให้ประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2541 ประเทศไทยได้ส่งสตรอปเปอร์ไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ในรูปผลสดปริมาณ 76 ตัน มูลค่า 1.4 ล้านบาท และสตรอปเปอร์แช่แข็ง 1,353 ตัน มูลค่า 71.7 ล้านบาท (กรมการค้าต่างประเทศ, 2541)

พันธุ์สตรอปเปอร์ที่ปลูกส่วนใหญ่นำเข้ามาจากต่างประเทศ พบว่าพันธุ์ที่ใช้ปลูกกันส่วนมากคือ พันธุ์ Tioga เนื่องจากปรับตัวเข้ากับสภาพพื้นที่ปลูกได้กว้างขวาง ทั้งในสภาพพื้นที่ราบแถบเชียงใหม่และเชียงราย รวมทั้งตามพื้นที่สูง เช่น ดอยอินทนนท์ (ชูพงษ์, 2531) และในปีพ.ศ. 2529 ได้มีการนำพันธุ์ Nyoho และ Toyonoka จากประเทศญี่ปุ่นเข้ามาทดลองปลูกที่สถานีโครงการหลวงดอยอินทนนท์ พบว่าสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพบนพื้นที่สูงได้ดี ปัจจุบันพันธุ์สตรอปเปอร์ที่ปลูกเป็นการค้าส่วนใหญ่ของประเทศได้แก่พันธุ์ Tioga Sequoia และ Toyonoka และพันธุ์พระราชทานเบอร์ 50 นอกจากนี้ยังมีพันธุ์ Nyoho Dover และ Selva ที่ปลูกบ้างในบางพื้นที่ (ณรงค์ชัย, 2543) พันธุ์สตรอปเปอร์ที่ใช้ปลูกเป็นการค้ามีหลายพันธุ์ เพื่อควบคุมการผลิตให้มีคุณภาพจึงต้องบ่งบอกชื่อพันธุ์นั้นๆให้ถูกต้องเพื่อประโยชน์ทางการค้า เพราะวาสตรอปเปอร์แต่ละพันธุ์จะมีคุณภาพแตกต่างกัน บางพันธุ์นิยมรับประทานสดและบางพันธุ์ใช้ในการแปรรูปทางอุตสาหกรรมอาหาร ทั้งนี้ได้มีการจดบันทึกลักษณะทางสัณฐานวิทยาของสตรอปเปอร์ เช่น ลักษณะใบ ดอก รูปร่าง ผล ไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้กันมานานและยังคงใช้ได้ผลดีในปัจจุบัน แต่มักเกิดความผิดพลาดได้ในกรณีของสายพันธุ์ที่ใกล้เคียงกัน ต้องให้ผู้ชำนาญเท่านั้นจึงแยกความแตกต่างได้ บางครั้งต้องใช้

เวลานานเพื่อรอระยะออกดอกออกผล ทำให้เสียเวลามากในการตรวจสอบพันธุ์ ปัจจุบันได้มีการนำเทคนิคทางชีวโมเลกุลมาใช้ในการจำแนกหรือตรวจสอบพันธุ์พืช ทั้งในระดับโปรตีนและดีเอ็นเอ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ทั้งจากต้นกล้าหรือต้นที่เจริญเติบโตแล้ว (สุรินทร์, 2540)

ผลจากการวิจัยนี้ทำให้ได้ข้อมูลทางชีวเคมี เพื่อใช้ในการงานด้านอนุกรมวิธานและการปรับปรุงพันธุ์ของสตรอเบอรี่ รวมทั้งสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาพันธุ์สตรอเบอรี่ชนิดต่างๆได้